

Ympäristönsuojelun asioita tiedoksi

RAKYL 15.11.2023 § 165

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh. 044 417 4685
matti.rautiainen@savonlinna.fi ja toimistos sihteeri Tarja Säily, puh. 044 417 4688, tarja.saily@savonlinna.fi

Selostus

VESIASIAT

Pihlajaniemen jätevedenpuhdistamon kuormitustarkkailun osavuosi-raportti 3/2023

Kuormitustarkkailunäytteet otetaan kaksi kertaa kuukaudessa automaattisilla näytteenottimilla 24 h kokoomanäytteinä. Kertanäytteenä otetaan lähtevän veden bakteri- ja lietenäytteet.

Ramboll Finland Oy on toimittanut 12.10.2023 Pihlajaniemen jätevedenpuhdistamon kuormitustarkkailun osavuosi-raportin 3/2023, jonka mukaan puhdistamolla käsiteltiin tarkkailujakson aikana yhteensä 800 735 m³ jätevettä eli keskimäärin 8 704 m³/d.

Näytteenottopäivien keskimääräinen virtaama 8 807 m³/d oli 101 % jakson keskimääräisestä käsitellystä virtaamasta (8 704m³/d). Näytteenottopäivät edustivat erinomaisesti koko jaksoa.

Ohituksia verkostosta vesistöön ei jaksolla tapahtunut.

Ympäristöluvan mukaiset puhdistusvaatimukset ovat:

<u>Pitoisuus</u>		<u>Puhdistusteho</u>
Biologinen hapenkulutus	< 10 mg O ₂ /l	> 95 %
Kokonaisfosfori	< 0,4 mg/l	> 95 %
Kemiallinen hapenkulutus	< 125 O ₂ /l	> 75 %
Kiintoaine	< 35 mg/l	> 90 %

Vesistöön johdetun jäteveden pitoisuudet ja puhdistustehot olivat kolmannella vuosineljänneksellä 2023:

<u>Pitoisuus</u>		<u>Puhdistusteho</u>
Biologinen hapenkulutus	2,0 mg O ₂ /l	99 %
Kemiallinen hapenkulutus	33,0 O ₂ /l	92 %
Kiintoaine	1,4 mg/l	99 %
Kokonaisfosfori	0,17 mg/l	98 %
Kokonaistyyppi	12 mg/l	77 %
Ammoniumtyppi	1,1 mg/l	98 %

Puhdistamon vesistökuormitus oli kolmannella vuosineljänneksellä 2023 (suluissa vastaavat kuormitusarvot vuodelta 2022):

Biologinen hapenkulutus	18 kg O ₂ /d	(15 kg O ₂ /d)
Kemiallinen hapenkulutus	286 kg O ₂ /d	(171 kg O ₂ /d)
Kiintoaine	12 kg/d	(9,6 kg/d)

Kokonaisfosfori	1,4 kg/d	(0,76 kg/d)
Kokonaistyyppi	103 kg/d	(95 kg/d)
Ammoniumtyyppi	9,6 kg/d	(4,2 kg/d)

Puhdistamon toiminta saavutti sekä ympäristöluvan että VNa:n (888/2006) puhdistusvaatimukset tällä vuosineljänneksellä.

Fosforin saostuskemikaalina käytettiin ferrosulfaattia. Tarkkailujaksolla käytetyn ferrosulfaatin annostus oli 51 - 55 g/m³. Puhdistamon sähkönkulutus oli 288 735 kWh (keskimäärin noin 0,43 kWh/m³).

Puhdistusprosessissa syntyvää kuivattua ylijäämälietettä kertyi tarkkailujaksolla yhteensä 864 tonnia. Lieite kuljetettiin umpikonteilla Kuopioon Gasum Oy:n biokaasulaitokselle jatkokäsiteltäväksi. Lieite alitti MMM:n asetuksen (24/2011) raskasmetallipitoisuudet. Tutkitun lietteen kuiva-ainepitoisuus oli 24,9 %.

Metsä Wood Oy:n Punkaharjun tehtaiden jätevedenpuhdistamon velvoitetarkkailun neljännesvuosiyhteenveto huhti-kesäkuulta 2023

Saimaan Vesi- ja ympäristötutkimus Oy on lähettänyt raportin Punkaharjun vaneri- ja kertopuutehtaiden jätevedenpuhdistamon velvoitetarkkailun yhteenvedon huhti-kesäkuulta 2023. Puhdistamolta vesistöön johdetun veden määrä oli yhteensä 8152 m³. Puhdistamolte tulevasta ja sieltä lähtevästä vedestä otettiin kaksi näytettä 19.4. ja 31.5.2023 ja kokoomanäytteet analysoitiin SVYT:n laboratoriossa. Ympäristölupapäätöksessä on asetettu rajat vesistöön joutuville päästöille (kemialliselle hapenkulutukselle 250 kg/d ja kokonaisfosforille 0,2 kg/d). Toisella vuosineljänneksellä nämä enimmäismäärät alittuivat (hapenkulutus 175 kg/d ja fosfori 0,03 kg/d).

Metsä Wood Oy:n Punkaharjun tehtaiden jätevedenpuhdistamon velvoitetarkkailun neljännesvuosiyhteenveto heinä-syyskuulta 2023

Saimaan Vesi- ja ympäristötutkimus Oy on lähettänyt raportin Punkaharjun vaneri- ja kertopuutehtaiden jätevedenpuhdistamon velvoitetarkkailun yhteenvedon heinä-syyskuulta 2023. Puhdistamolte tulevasta ja sieltä lähtevästä vedestä otettiin kaksi näytettä 19.7. ja 13.9.2023 ja kokoomanäytteet analysoitiin SVYT:n laboratoriossa. Ympäristölupapäätöksessä on asetettu rajat vesistöön joutuville päästöille (kemialliselle hapenkulutukselle 250 kg/d ja kokonaisfosforille 0,2 kg/d). Toisella vuosineljänneksellä nämä enimmäismäärät alittuivat (hapenkulutus 77 kg/d ja fosfori 0,01 kg/d).

Metsä Wood Oy:n Punkaharjun tehtaiden jätevedenpuhdistamon tarkkailun tulokset, lokakuulta 2023

Saimaan Vesi- ja ympäristötutkimus Oy on lähettänyt 18.10.2023 Punkaharjun tehtaiden jätevedenpuhdistamolte tulevasta vedestä ja flotaation kirkasteesta otettujen kokoomanäytteiden (8 h) analyysitulokset.

Määrittäminen	Yksikkö	Tuleva vesi	Flotaation kirkaste
Kiintoaine	mg/l	84	9,0

Biologinen hapenkulutus	mg/l	820	680
Kokonaisfosfori	mg/l	1,5	0,10
Kokonaisfosfori, liukoinen	mg/l	0,72	0,036
Kemiall. hapenkulutus, liukoinen	mg/l	1300	1300
Kemiall. hapenkulutus	mg/l	1600	1300
Kokonaistyyppi, putkimenetelmä	mg/l	4,0	1,5

Metsä Wood Oy:n Punkaharjun tehtaiden kompostointi- ja varastointialueen vesientarkkailu, syyskuu 2023

Saimaan Vesi- ja ympäristötutkimus Oy on ottanut näytteitä kolmesta näytesteestä (kahdesta pohjavesiputkesta ja yhdestä valumavesien kokoojakaivosta) 21.9.2023. Putkien antoisuus oli heikko, joten ne eivät ole edustavia näytteenottoon.

Tarkkailun tulokset olivat pohjaveden osalta:

Putki 1 (kompostointialueen ulkopuolella):

- veden laatu oli tutkituilta osin hyvä ja vesi hajutonta
- laatu oli pitkälti samankaltaista kuin syksyllä 2022.

Putki 2 (kompostointialueella)

- pH-arvo lievästi emäksinen
- sulfaattipitoisuus oli koholla
- sähkönjohtavuus oli erittäin korkea
- orgaaninen aines ylitti suositusarvon
- ammoniumtyyppipitoisuus erittäin korkea
- natrium ylitti suositusarvon
- kloridi erittäin runsas pitoisuus

Selvä liuottimen haju, veden laatu selvästi huonompi kuin putki 1:ssä. Veden laatu oli heikentynyt syksyyn 2022 verrattuna.

Kokoomakaivon vedessä oli selvä vieraaksi kuvailtu haju, mutta vesi oli laadultaan parempaa syksyyn 2022 verrattuna.

Savonrannan jätevedenpuhdistamon velvoitetarkkailun tulokset lokakuulta 2023

Ramboll Finland Oy on toimittanut vesistökuormituksen tarkkailun tulokset Savonrannan jätevedenpuhdistamon toiminnasta 11. - 12.10.2023 kerättyjen 24 kokoomanäytteiden analyysitulosten perusteella. Puhdistustulokset ja kuormitukset on koottu velvoitetarkkailun yhdistelmätaulukkaan. Tuloksia tarkastellaan ja verrataan ympäristöluvassa asetettuihin puolivuotiskeskiaarvoa vaatimukseen.

Ympäristöluvan mukaiset puhdistusvaatimukset:

	Pitoisuus	Puhdistusteho	Laskentajakso
BOD _{7ATU}	<15 mg O ₂ /l	>92 %	½ -vuosikeskiarvo
Fosfori	<0,8 mg/l	>92 %	½ -vuosikeskiarvo

COD _{Cr}	<125 mg/l	>75 %	½ -vuosikeskiarvo
Kiintoaine	<35 mg/l	>90 %	½ -vuosikeskiarvo

Tarkkailukerralla tulovirtaama oli selvästi koholla ja tulevan veden näyte selvästi laimentunutta. Kiintoaineen poistoteho jäi tästä syystä hieman vaatimustasosta, lähtevän veden pitoisuus oli hyvällä tasolla (6,6 mg/l). Muilta osin puhdistamon toiminta saavutti tarkasteltavat vaatimukset.

Määritykset	Tuleva	Lähtevä	Yksikkö	Puhd.teho%
Escherichia coli		3800	pmy/100ml	
Suolistoperäiset enterokokit		400	pmy/100ml	
Ammoniumtyppi	9,7	6,4	mg/l	34
Nitraattityppi		5,1	mg/l	
Kokonaistyyppi	16	14	mg/l	13
Kokonaisfosfori	2,4	0,12	mg/l	95
Kokonaisfosfori, liukoinen		0,018	mg/l	
Kiintoaine	51	6,6	mg/l	87
pH	7,2	7,0		
Sähkönjohtavuus	29	32	mS/m	
Alkaliteetti	1,9	0,97	mmol/l	
BOD ₇ ATU	46	2,7	mg/l	94
COD _{Cr}	110	19	mg/l	83
Alumiini, kokonais		500	µg/l	

Kaakkolammen suljetun kaatopaikan vesistötarkkailun tulokset, lokakuulta 2023

Ramboll Finland Oy on toimittanut tutkimustodistuksen näytteenottopäivän 3.10.2023 laboratorioanalyseistä. Tutkimustodistus [esityslistaliitteenä A](#).

Punkaharjun suljetun kaatopaikan vesien tarkkailun tulokset, lokakuulta 2023

Ramboll Finland Oy on toimittanut tutkimustulokset Punkaharjun entisen kaatopaikan vesien tarkkailutuloksista lokakuulta. Tuloksissa ei ollut havaittavissa merkittäviä poikkeamia aiempiin vuosiin verrattuna. Pohjavesiputken P5 korkeammat sameustulokset olivat palautuneet aiemmalle tasolle. Vuoden 2023 kaatopaikan vesien tarkkailusta laaditaan vuosiraportti, joka toimitetaan maaliskuun 2024 loppuun mennessä.

Kerimäen Viitamäen suljetun kaatopaikan ympäristövesien velvoitetarkkailun tulokset lokakuulta 2023

Viitamäen suljetun kaatopaikan ympäristövesien velvoitetarkkailun mukaiset näytteet otti Ramboll Finland Oy 25.10.2023 seuraavista tarkkailupisteistä: HP1 (pohjavesi), Iso Valkialampi 109 (pintavesi) ja Pikku-Viita 110 (pintavesi). Otetut vesinäytteet analysoitiin akkreditoidussa Metropollabin tutkimuslaboratoriossa Helsingissä.

Pohjaveden pinnankorkeus pohjavesiputkessa HP1 oli -2,25 m putken päästä mitattuna. Vesipinta oli hieman aikaisempaa korkeammalla. Vesi oli kirkasta (K), väritöntä (V) ja hajutonta (H). Veden lämpötila oli 7,3 °C. Kloridin pitoisuus (12,0 mg/l) oli korkeampi kuin aiempina vuosina. Sähkönjohtavuus (23 mS/m) oli kuitenkin aiempien vuosien tasolla.

Kiintoaineen pitoisuus (<2,0 mg/l) oli selvästi edellisiä vuosia matalampi, mutta tässä on esiintynyt voimakasta vuosittaista vaihtelua. Muutoin veden laadussa ei todettu merkittäviä muutoksia aikaisempaan.

Pintaveden tarkkailupisteellä Iso Valkialampi 109 vesi oli kirkasta (K), väritöntä (V) ja hajutonta (H). Veden lämpötila oli 2,4 °C. Tarkkailupisteellä oli näytteenottohetkellä 3 cm jääkerros. COD_{Mn}-arvo oli hieman aikaisempaa korkeammalla tasolla. Muutoin veden laadussa ei todettu merkittäviä muutoksia aikaisempaan.

Tarkkailupisteellä Pikku-Viita 110 vesi oli kirkasta (K), ruskeaa (R) ja maan / turpeen hajuista (MT). Veden lämpötila oli 1,5 °C. Tarkkailupisteellä oli näytteenottohetkellä 2 cm jääkerros. Lammen ympäröivä suoalue oli näytteenoton aikana tulviva. Happitilanne (kyllästysaste 31 %) oli jonkin verran aiempia vuosia huonompi. COD_{Cr}-arvo (88 mg/l), väriluku (650 mg Pt/l) sekä kokonaistypen (1500 µg/l) ja ammoniumtypen (42 µg/l) pitoisuudet olivat aikaisempaa korkeampia. Lisäksi vesi oli aikaisempaa happamampaa (pH 5,1). Koska näyte otetaan rannalta, tulvivan suoalueen vedet ovat mahdollisesti vaikuttaneet veden laatuun.

Satama-alueen hulevesien vuotuinen tarkkailu, Savonlinnan syväsatama

Ramboll Finland Oy on toimittanut Vuohisaaren syväsataman tarkkailuraportin näytteenottopäivältä 4.10.2023. Tarkkailuohjelman mukaisesti seurataan vesistöön johdettujen hulevesien määrää, laatua ja kuormitusta vesipäästöjen arvioimiseksi. Näytteestä analysoidaan sähkönjohtavuus, pH, öljyhiilivedyt sekä satamassa käsiteltyjen muiden haitallisten aineiden pitoisuudet (tarve arvioidaan erikseen kullakin näytteenottokerralla, tällä kerralla tarvetta ei katsottu olevan).

Näyte otettiin öljyn- ja hiekanerotuksen jälkeisestä hulevesien purkukaivosta kertakäyttöisellä noutimella, minkä jälkeen näytteestä analysoitiin akkreditoidussa laboratoriossa sähkönjohtavuus, pH ja öljyhiilivetyjakeet >C10 - C40. Havaintopisteen vesi oli kirkasta, väritöntä ja hajutonta. Öljyhiilivetyjen kokonaispitoisuudet olivat pienempiä ja sähkönjohtavuus sekä pH matalampia kuin vuonna 2022. Alueen öljyhiilivetyjen kuormitukseksi arvioitiin vuonna 2023 noin 0,085 kg (0,3 kg vuonna 2022).

Öljyhiilivetyjen pitoisuudet ja sähkönjohtavuus olivat alhaisella tasolla ja pH normaalilla luonnonveden tasolla. Tarkkailua esitetään jatkettavaksi ympäristöluvan mukaisesti kerran vuodessa toistuvana.

Säimenen myllypadon ohittavan kalatien rakentaminen, säännöstelyn lopettaminen ja säännöstelyluvan rauettaminen

Itä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt päätöksen Savonrannan kehittämissäätiön hakemuksesta kalatien rakentamisesta ja säännöstelyn lopettamisesta sekä ympäristöluvan rauettamisesta kiinteistöillä RN:o 740-569-14-91 ja vesialueella RN:o 740-876-24-1. Hankkeen tarkoitus on muokata myllyn patorakenne ja ohitusväylä kiinteästi säätyväksi ja luonnonmukaiseksi koskeksi. Tällä turvattaisiin kalan ja muun vesieläöstön kulku myllypadon ohi paikallisesti arvokkaaksi arvioidussa Säimenenjoessa. Säännöstely Säimen -järven vedenkorkeuden pitämiseksi sopivalla tasolla on tähän saakka tapahtunut uittoaukon luukkua säätämällä, mikä on koettu hankalaksi. Ympäristölupa on velvoittanut

hakijan vedenjuoksun ja rakenteiden valvontaan. Suunnitteluprosessin yhteydessä käydyissä keskusteluissa ei ole ilmennyt tahoja, jotka voisi ottaa vastuun luukku- ja aukkorakenteista, minkä vuoksi hankkeessa on tarkoitus sulkea uitto- ja myllyaukko ja tiivistää ne moreenitäytöllä. Yläpuolisen Säimen -järven keskivedenkorkeus säilyisi entisellään.

Hankealue on rantayleiskaavassa merkitty ympäristö- ja luonnonarvoja omaavaksi alueeksi tai kohteeksi. Säimenen mylly on maakunnallisesti arvokas kulttuuriperintökohde. Alueella ei ole suojelualueita, joihin hanke vaikuttaisi. Kohteen ympäristössä ei ole laji.fi -rekisteriin tehtyjä kirjauksia uhanalaisista lajeista.

Suunnitelmasta oli pyydetty ennakkolausunto Savonlinnan museolta, joka ei nähnyt hankkeelle erityistä estettä. AVI oli lisäksi pyytänyt lausunnon ELY-keskuksen ympäristö-, kalatalous- ja patoturvallisuusviranomaisilta, Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta sekä Savonlinnan museolta.

ELY-keskuksen lausunnoissa katsottiin, että hankkeesta saatava kalataloudellinen hyöty on siitä aiheutuvia menetyksiä suurempi eikä patoturvallisuuslain tarkoittamaa vahingonvaaraa aiheudu. ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue katsoi, ettei hankkeesta aiheudu haitallisia seurauksia ja muutoksia, mutta rakentamistyöt on tehtävä niin, että ympäristölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa. Hankealue on lisäksi maisemoitava kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti ympäristöön sopivalla tavalla ja yläpuolisen vedenkorkeuden tarkkailua olisi jatkettava vähintään viiden vuoden ajan.

Savonlinnan ympäristönsuojeluviranomainen totesi lausunnossaan, että vallitseva vedenpinnan korkeus näyttää laskevan viime vuosina vakiintuneesta tasostaan 10 - 15 cm, mikä vaikuttaa vesialueen virkistyskäyttöarvoihin ja vedenlaatuun negatiivisesti. Aukon sulkeminen estäisi myös työnäytösmahdollisuuden. Myös Savonlinnan museo otti lausunnossaan esille aukkojen sulkemisen, ja ehdotti, että uittoaukko lukittaisiin kuten voima-aukko, mutta voima- ja uittoaukkojen vesiyhteys säilytettäisiin ja siten mahdollistettaisiin satunnainen veden johtaminen uittoränniin.

Hakemuksesta jätettiin viisi muistutusta tai mielipidettä. Suomen Uittoperinneyhdistys ry esitti, että uittoperinteen säilymistä mahdollistavat rakenteet olisi pelastettava ja että uittoperinteen esittelyä tulisi voida tehdä myös tulevaisuudessa ainakin tulva-aikana. Tätä korosti myös mm. Ilvessalon osakaskunta, joka huomautti, että 2000-luvulla uusittu uittoränni on toimintakuntoinen vielä useita vuosikymmeniä. Kahdessa muistutuksessa painotettiin Säimen -järven vedenkorkeuden säilyttämistä entisellään.

AVI on myöntänyt luvan kalatien rakentamiseen hakemuksen mukaisesti. Ruoppausmassat on sijoitettava maa-alueelle luvalliseen paikkaan, josta ne eivät pääse kulkeutumaan takaisin vesistöön. Jätteet on toimitettava luvalliseen laitokseen. Rakennustyöt on tehtävä niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa vesialueella eikä samentumista aiheuttavia rakennustöitä saa tehdä 1.6. - 31.8. välisenä aikana. Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon, ja erityisesti huomioitava kulttuurihistoriallisesti arvokas alue.

Rakennustyön aikana on tarkkailtava päivittäin samentumisen leviämistä ja pidettävä työmaapäiväkirjaa, tarvittaessa on lisäksi otettava vesinäytteitä.

Yläpuolisen vesistön vedenkorkeuden seuraamiseksi on asennettava helposti luettavissa oleva vedenkorkeusasteikko. Havaintoja on tehtävä ja tulokset toimitettava valvontaviranomaiselle määräajoin ainakin viiden vuoden ajan. Hanke on olennaisilta osin toteutettava neljän vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta ja töiden aloittamisesta on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti Etelä-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.

Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös 1kV:n sähkökaapelin asentaminen Pihlajaniemen ja Varpasaaren välille

AVI on myöntänyt 7.11.2023 Järvi-Suomen Energia Oy:lle vesilain (587/2011) mukaisen luvan 1 kV:n sähkökaapelin asentamiseen vesistöön Pihlajaniemen ja Varpasaaren välille yleisen kulkuväylän ali Savonlinnan kaupungissa hakemuksen mukaisesti.

AVI on myöntänyt Järvi-Suomen Energia Oy:lle pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan noin 1 200 m² suuruiseen osaan Savonlinnan kaupungissa sijaitsevan järjestäytymättömän Kuusniemen osakaskunnan RN:o 740-538-876-2 yhteisestä vesialueesta.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa haittaa, vahinkoa tai edunmenetystä. Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja muita päätöksessä esitettyjä määräyksiä.

Päätöksessään AVI oikeutti Järvi-Suomen Energia Oy:n ryhtymään hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Valmistelupa käsittää kaapelin rantautumisalueilla vesialueen ulkopuolella tehtävät rakennustyöt.

MUUT ASIAT

Ilmanlaadun seurannan jatko Etelä-Savon maakunnan alueella

Etelä-Savon ELY-keskus on ehdottanut kirjeessään 9.10.2023 mm. Savonlinnan kaupungille ilmanlaadun seurannan järjestämistä Etelä-Savossa Mikkelin ja Savonlinnan kaupunkien sekä suurimpien voimalaitosten yhteistyönä vuosina 2024 - 2027 ja varautumista siihen talousarvioidensa laadinnassa.

Ilmanlaadun seurannan järjestämisvelvoite perustuu valtioneuvoston asetukseen ilmanlaadusta 79/2017. Etelä-Savossa riittää yksi ilmanlaadun seuranta-asema, jota kierrätetään Mikkelin ja Savonlinnan kesken aseman sijaitessa vuosina 2024 - 2025 Mikkelissä ja vuosina 2026 – 2027 Savonlinnassa.

Mikkelin kaupunki on pyytänyt tarjoukset seurannan järjestämisestä ja tehnyt niiden pohjalta hankintapäätöksen. Etelä-Savon ELY-keskus on tehnyt ehdotuksen kustannusten jaosta eri osapuolten kesken, jonka mukaan Savonlinnan kaupungin maksuosuus on 3 500 euroa vuodessa (alv. 0 %) ja koko seurantajaksolla yhteensä 14 000 euroa (alv. 0 %).

Savonlinnan kaupungin puolesta ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen ilmoitti Etelä-Savon ELY-keskukselle hyväksymänsä kustannusten jaon. Vs. hankintapäällikön mukaan alle 15 000 euron (alv. 0 %) palvelujen

hankintapäätöksistä ei tehdä viranhaltijapäätöksiä. Savonlinnan kaupungin maksuosuus merkitään kaupungin talousarviossa ympäristönsuojelupalvelujen kustannuspaikalle 4902 *Keskustan ilmanlaatututkimus*.

Ilmanlaadun mittausten kuukausiraportti, lokakuu 2023

Savonlinnan ilmanlaatua seurataan Olavinkadun varteen sijoitetulla mittausasemalla vuosina 2022 - 2023. Lokakuussa tehtyjen mittausten mukaan ilmanlaatu oli hiukkaspitoisuuden osalta tyydyttävä ja typpidioksidipitoisuuden osalta hyvä. Pitoisuudet olivat alle ohjearvojen eikä raja-arvotason ylityksiä mitattu.

Hengitettävien hiukkasten (PM10) huipputuntipitoisuus oli 112 µg/m³. Toiseksi suurin ohjearvoon verrattava vuorokausiarvo oli 19 µg/m³, joka on 27 % ohjearvosta (70 µg/m³).

Typpidioksidin (NO₂) huipputuntipitoisuus oli 54 µg/m³. Toiseksi suurin ohjearvoon verrattava vuorokausiarvo oli 15 µg/m³, joka on 21 % ohjearvosta (70 µg/m³). Typpidioksidin tuntikeskiarvojen 99 %:n arvo oli 44 µg/m³, joka on 29 % ohjearvosta (150 µg/m³).

PM10-mittausten ajallinen kattavuus oli 100% ja validiteetti 94,4 %. NO₂-mittausten ajallinen kattavuus oli 100% ja validiteetti 97,3 %.

Lausunto maaperä- ja huokosilmatutkimusraportista, Ahertajantie 2

Etelä-Savon ELY-keskus on toimittanut lausunnon FCG:n laatimasta Savonlinnan kaupungin omistaman kiinteistön RN:o 740-9-66-4 (Ahertajantie 2) maaperä- ja huokosilmatutkimusraportista. Savonlinnan vuonna 1968 lakkautetulla pääkaatopaikka-alueella sijaitsevalta kiinteistöltä on tullut ilmoituksia hajuhaitasta. Kiinteistöllä on myöhemmin sijainnut linja-autovarikko ja raskaan liikenteen huolto- ja korjaustoimintaa. Raportin tarkoitus oli selvittää hajuhaittojen esiintymistä ja niiden syitä.

Alueella on tutkittu ja puhdistettu polttoaineen jakelupisteen pilaamat maat kiinteistön eteläosasta vuonna 2018, jolloin todettiin tarve selvittää myös vanhaa kaatopaikkatäyttöä.

Tutkimus tehtiin 25. - 26.4.2023 maaperätutkimuksena kairaamalla yhteensä 85 maaperänäytettä kahdeksasta tutkimuspisteestä. Kenttämittauksin määritettiin metallien, haihtuvien hiilivetyjen sekä kaatopaikkakaasujen pitoisuuksia. Laboratoriossa analysoitiin öljyhiilivetyjä, metallipitoisuuksia, haihtuvia orgaanisia yhdisteitä, PAH-yhdisteitä ja PCB-yhdisteitä. Tutkimuksessa kohteeseen asennettiin myös neljä huokosilmaputkea; ennen näytteenottoa putkista mitattiin kaatopaikkakaasut, ja laboratoriossa analysoitiin haihtuvat orgaaniset yhdisteet sekä syaanivety.

Tutkimusraportin mukaan tutkitulla alueella todettiin kohonneita epäorgaanisten ja orgaanisten haitta-aineiden pitoisuuksia pääasiassa jätettä sisältävissä ja täyttökerroksessa, ei täytön alapuolisissa kerroksissa. Ylemmän ohjearvon ylittivät elohopean, kuparin, lyijyn, vanadiinin ja sinkin pitoisuudet sekä jotkin öljyhiilijakeet, fenantreeni, fluorantreeni, vinyylkloridi, dikloorieteeni ja tetrakloorieteeni. Vaarallisen jätteen raja-arvon ylittivät sinkki kahdessa havaintopisteessä sekä öljyhiilijakeet yhdessä havaintopisteessä.

Raportissa suositeltiin lisätutkimuksia sekä maaperään että pohjaveteen ja lisäksi tekemään syystalvella 2023 toinen huokosilmanäytteenotto, radontuuletusputkesta, asennetuista huokosilmaputkista ja rakennuksen sisäilmasta. Lisäksi suositeltiin maaperänäytteenottoa rakennuksen alta ja aktiivihiihliisuodattimen asentamista radonpoistoputkeen.

ELY-keskuksen mukaan tutkimus on toteutettu Suomessa yleisesti tunnetuin ja hyväksytyin työtavoin ja -menetelmin, mutta se ei kuitenkaan täysin vastaa asetettuja tutkimustavoitteita. Tutkimukset ja selvitykset tulisikin jatkossa kohdentaa epäilyyn haitan aiheuttaneeseen toimintaan sen rajaamassa laajuudessa; toiminta on ulottunut muillekin kiinteistöille ja hajuhaitta voi syntyä muuallakin kuin nyt tutkitulla kiinteistöllä. ELY-keskus korostaa esiselvityksen roolia tutkimussuunnitelman laatimisessa.

ELY-keskus huomauttaa, ettei raportista käy ilmi esimerkiksi huokosilmaputkien tiivistäminen juuresta, mikä olisi oleellista tutkimustuloksen luotettavuuden kannalta. Huokosilmanäytteiden pitoisuuksia on verrattu HTP-arvoihin (työperäiselle altistumiselle haitallisiksi tunnetut pitoisuudet), mutta ELY:n näkemyksen mukaan viitearvoina tulisi käyttää TCA-arvoja (suurin turvallinen hengitysilman pitoisuus).

Lausunnossa esitetään seuraavia toimenpiteitä ja selvityksiä:

- huokosilmanäytteenoton uusiminen syystalvella 2023; näytteenotto radonpoistoputkesta ja huokosilmaputkista (passiivikeräimillä)
- vinyylidikloridi (herkästi haihtuva ja syöpävaarallinen yhdiste) sisällytettävä huokosilmanäytteistä analysoitaviin yhdisteisiin
- alueen rakennusten sisäilman tutkiminen; tästä yhteydenotto myös työsuojeluviranomaiseen
- aktiivihiihliisuodattimien asennus radonpoistoputkeen sekä toiminnan seuraaminen
- koko kaatopaikka-alueen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioiminen.

Alueen maanrakennustöissä ja maankäytön muutoksissa on otettava ennalta yhteyttä valvovaan viranomaiseen (ESAELY). Maa-alueen luovuttajan tai vuokraajan on esitettävä asiaan liittyvät käytettävissä olevat tiedot uudelle omistajalle tai haltijalle.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös Itä-Karjalan kansanopistoseura ry:n tekemään valitukseen

Itä-Karjalan kansanopistoseura oli tehnyt valituksen ympäristöpäällikön viranhaltijapäätöksestä 18.8.2023 § 69, jolla ei myönnetty vapautusta kiinteistöillä sijaitsevan saunarakennuksen liittämistä Savonlinnan Veden jätevesiviemäriin.

Valittaja on kuitenkin Itä-Suomen hallinto-oikeudelle 30.10.2023 toimittamassaan kirjelmässä peruuttanut valituksensa, joten asian käsittely raukeaa.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Rautiainen Matti, puh. 044 417 4685,
matti.rautiainen@savonlinna.fi

Päätösehdotus	Lautakunta päättää, etteivät edellä olevat asiat anna aiheutta ottaa niitä erikseen käsiteltäviksi ja merkitä ne tiedoksi.
Käsittely	Jäsen Kari Jääskeläinen poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Jääskeläinen on Savonrannan kehittämissäätiön hallituksen jäsen (hallintolaki 28.1 § 5 kohta).
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.